

4. Тимошенко О.В. Як модернізувати національну систему фізичного виховання? / О.В. Тимошенко, Ж.Г. Дьоміна // Сучасний освітній вимір. Освіта. – 2016. – № 15(5710). – С. 6.
5. Тимошенко О.В. Особливості організації дистанційної форми навчання майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах України / О.В. Тимошенко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2014. – № 118(2). – С. 237-242.
6. Bergier B. Factors determining physical activity of Ukrainian students / B. Bergier, A. Tsos, J. Bergier // Annals of Environmental Medicine. – 2014. – № 21(3). – P. 613-616.
7. Silverman S. Teaching for physical literacy: Implications to instructional design and PETE / S. Silverman, K. Mercier // Journal of Sport and Health Science. – 2015. – № 4(2). – P. 150-155. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2015.03.00>
8. Silverman S. Teaching for student learning in physical education / S. Silverman // J Phys Educ Recreat Dance. – 2011. – № 82. – P. 29-34.
9. Shuba L. Modernization of physical education of student youth / L. Shuba, V. Shuba // Physical education of students. – 2017. – № 21(6). – P. 310-316. <https://doi.org/10.15561/20755279.2017.0608>.
10. Taggart A. Physical and sport education in Australia: Organisation, placement and related issues / A. Taggart, S. Goodwin // Mount Lawley, Australia: Sport and Physical Activity Research Centre (SPARC), Edith Cowan University. This Other is posted at Research Online, 2000. <https://ro.ecu.edu.au/ecuworks/6941>.

References:

1. Griban, G. P. (2019). Management of physical culture and health-improving activity of students in the conditions of transformation of Ukraine into the European educational space. Physical Culture, Sports and Health of the Nation, Vol. 8, pp. 336-341.
2. Nosko, M. O., Garkusha, S. V., and Voedilova, OM. (2014). Health technologies in physical education: a monograph. K.: SPD Chalchynska NV.
3. Strelnikov, V. Yu., Britchenko, I. G. (2013). Modern technologies of education in higher school. Poltava: PUET.
4. Tymoshenko, O. V., and Demina, Zh. G. (2016). How to modernize the national system of physical education? Modern educational dimension. Education. All-Ukrainian socio-political weekly, Vol. 15(5710), pp. 6.
5. Tymoshenko, O. V. (2014). Features of the organization of distance learning of future specialists in physical education and sports in higher educational institutions of Ukraine. Visnyk of Chernihiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical sciences. Physical education and sports, Vol. 118 (2), pp. 237-242.
6. Bergier, B., Tsos, A., and Bergier, J. (2014). Factors determining physical activity of Ukrainian students. Annals of Environmental Medicine, Vol. 21(3). pp. 613-616.
7. Silverman, S. (2011). Teaching for student learning in physical education. J Phys Educ Recreat Dance, Vol. 82, pp. 29-34.
8. Silverman, S., and Mercier, K. (2015). Teaching for physical literacy: Implications to instructional design and PETE. Journal of Sport and Health Science, Vol. 4(2), pp. 150-155. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2015.03.00>
9. Shuba, L., and Shuba, V. (2017). Modernization of physical education of student youth. Physical education of students, Vol. 21(6), pp. 310-316. <https://doi.org/10.15561/20755279.2017.0608>.
10. Taggart, A., and Goodwin, S. (2000). Physical and sport education in Australia: Organisation, placement and related issues. Mount Lawley, Australia: Sport and Physical Activity Research Centre (SPARC), Edith Cowan University. This Other is posted at Research Online. <https://ro.ecu.edu.au/ecuworks/6941>.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.3(123).07

Демченко В. М.,
заслужений тренер України, доцент
Жадан А. Б.,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Худякова В. Б.,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Харківська державна академія фізичної культури, м. Харків

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ І ТАКТИКИ ВЕДЕННЯ БОЮ У ЖІНОЧОМУ БОКСІ

В дослідженні зроблено теоретичний аналіз інформації з науково-методичної літератури та проведено спілкування з провідними тренерами жінок у боксі, що дозволило проаналізувати історію розвитку жіночого боксу в Світі, визначити значення тактичної підготовки для боксерів та її зміст. Також під час даного дослідження було проведено перегляд відеоматеріалів змагальної діяльності боксерів жінок високої кваліфікації у вагових категоріях до 51 кг. та до 75 кг. Використання методів педагогічне спостереження, хронометричне спостереження і математичної статистики дозволило виявити особливості тактики ведення змагального бою жінками боксерами високої кваліфікації.

Ключові слова: жіночий бокс, тактична підготовка, висока кваліфікація, вагова категорія, змагальна діяльність, індивідуальна манера ведення бою.

Демченко В. Н., Жадан А. Б., Худякова В. Б. Некоторые особенности развития и тактики ведения боя в

женском боксе. В исследовании проведены теоретический анализ информации из научно-методической литературы и общение с ведущими тренерами женщин в боксе, которые позволили проанализировать историю развития женского бокса в Миров, определить значение тактической подготовки для боксеров и её содержание. Также во время данного исследования был проведен просмотр видеоматериалов соревновательной деятельности боксеров женщин высокой квалификации в весовых категориях до 51 кг. и до 75 кг. Использование методов педагогическое наблюдение, хронометрическое наблюдение и математической статистики позволило выявить особенности тактики ведения соревновательного боя женщинами боксерами высокой квалификации.

Ключевые слова: женский бокс, тактическая подготовка, высокая квалификация, весовая категория, соревновательная деятельность, индивидуальная манера ведения боя.

Demchenko V., Zhadan A., Khudyakova V. Some features of the development and battle tactics in women's boxing. Purpose: to reveal the features of the use of tactical actions by boxers of highly qualified women. Materials and methods: Theoretical analysis of information from the scientific and methodological literature and communication with the leading trainers of women in boxing made it possible to analyze the history of the development of women's boxing in the World, to determine the importance of tactical training for boxers and its content. Also during this research, we watched videos of the competitive activity of highly qualified female boxers in weight categories up to 51 kg. and up to 75 kg. Using the methods of pedagogical observation, chronometric observation and mathematical statistics made it possible to identify the peculiarities of tactics of competitive battle tactics in women boxers of high qualification. Results: At the present stage of the development of women's boxing, the world leader is the Russian team, the second is China, the third is India. Ukraine is not one of the top ten women's boxing teams in the World. Tactical training in women's boxing should be significantly different from the tactical training of male boxers. Women boxers of high qualification of lightweights can be related to tempo men, and women boxers of high qualification of heavyweights to gamers. However, it is difficult to related some women boxers of high qualification to any one of the listed types, since they are able to rearrange tactics during the match itself, if necessary. Conclusions: Modern tactical training in women's boxing is aimed at universalization, which is characterized by a variety of applied techniques and their frequent change. This fact makes increased demands on the quality of the technical training process in women's boxing.

Keywords: women's boxing, tactical training, high qualification, weight category, competitive activity, individual manner of fighting.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В останнє десятиріччя істотно змінюється методика тренування, удосконалюється технічна і тактична майстерність боксерів жінок, підвищується рівень розвитку їх фізичних та психічних якостей. Жіночий бокс стає більш агресивним, темповим, жорстким і разом з тим більш універсальним, що потребує підвищення рівня техніко-тактичної, психологічної та функціональної підготовленості спортсменів [5, 15]. У сучасних соціально-економічних умовах, для досягнення успіху в спорті, потрібно застосовувати найпрогресивніші методи тренування, постійно вивчати передовий досвід науки і практики, творчо осмислювати його і використовувати в практичній діяльності [2, 4, 7, 12]. Не можна не враховувати і значне зростання конкуренції на міжнародній арені. В останні роки відбувається гостра конкуренція між жінками боксерами на міжнародних змаганнях. Нажаль, але на чемпіонатах Світу і Олімпійських іграх домінують не українські боксери жінки [6, 11]. Тому включення українських боксерів жінок в еліту Світового боксу залежить від того, наскільки система спортивної підготовки кваліфікованих боксерів жінок в Україні буде відповідати тенденціям розвитку сучасного Світового боксу [9, 10]. Незважаючи на фундаментальність наукових досліджень, які були проведені останнім часом, питання тактичної підготовки кваліфікованих боксерів жінок залишаються недостатньо вивченими.

Дослідження проводилося відповідно до теми науково-дослідної роботи Харківської державної академії фізичної культури «Психо-сенсорна регуляція рухової діяльності спортсменів ситуативних видів спорту» (номер державної реєстрації 0116U008943).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Історія жіночого боксу починається з його зародження у Англії на початку 1720-х років у місті Лондон. Понад сто п'ятдесяти років з того часу жінки приймали участь у показових і змагальних боях за призи, але організованого процесу розвитку жіночого боксу на ті часи не існувало. Тільки наприкінці дев'ятнадцятого сторіччя, завдяки діяльності Річарда Фокса і його «Поліцейській газеті» жіночий бокс привернув до себе увагу суспільства у США. Саме завдяки цьому, коли у США вперше відбулися Олімпійські ігри під час їх проведення боксери жінки провели показовий поєдинок. Ця подія відбулася у 1904 році та була значним досягненням для жіночого боксу. Слід зазначити, що на тих Олімпійських іграх спортсменів-жінок було всього шестеро із шістсот п'ятдесяти одного учасника. Не зважаючи на відносно високий розвиток жіночого боксу в США і Англії, у багатьох країнах Світу жіночий бокс було заборонено. Лише у 1970-х роках вдалося скасувати багато заборон на діяльність жінок призових рівнів. Завдяки цьому вперше в Світі жінка офіційно отримала ліцензію на право участі у боксерських двобоях тривалістю більше чотирьох раундів. Але незважаючи на такі позитивні зрушення у відносинах між суспільством та жінками призових рівнів у 1970-х роках, днем народження сучасного професійного жіночого боксу вважається 16 березня 1996 року. В цей день відбувся бій між Майком Тайсоном і Френком Бруно за чемпіонський пояс WBC, в попередніх, до цього двобою, поєдинках відбувся бій між жінками призових рівнів Кристі Мартин і Дідро Гогарті, який побачили понад мільйон телеглядачів [3, 13].

Роком народження любительського боксу серед жінок став 1988 рік. У цьому році Швеція стала першою у Світі країною, де пройшли змагання з жіночого боксу, санкціоновані національною федерацією. Після цієї події любительський бокс серед жінок почав стрімко розвиватися. Вже у 1994 році жіночий бокс офіційно визнала Міжнародна асоціація

аматорського боксу і була створена спеціальна підкомісія в її структурі. Перші міжнародні змагання з жіночого любительського боксу відбулися у 1997 році в Греції. Найбільш вагомими змаганнями серед сучасних жінок боксерів-аматорів є чемпіонати Світу і Олімпійські ігри. Перший чемпіонат Світу з жіночого любительського боксу відбувся у США, м. Скрантон, в грудні 2001 року. На цьому чемпіонаті Світу приймали участь 125 учасниць з 33 країн, які змагалися у 12 вагових категоріях. У медальному заліку перше місце посіла Росія, 2- Швеція, 3- Угорщина, українські спортсменки не приймали участь у цьому чемпіонаті Світу. На Олімпійських іграх вперше були проведені змагання з боксу серед жінок у 2012 році в Англії у місті Лондон. На цих Олімпійських іграх приймали участь 36 учасниць, які змагалися у трьох вагових категоріях. По 12 учасниць у кожній ваговій категорії. У медальному заліку перше місце посіла команда США, 2- Велика Британія, 3- Ірландія, українські спортсменки не приймали участь у цих Олімпійських іграх [1, 3, 8].

Формулювання мети статті (постановка завдань). Для вивчення проблеми тактичної підготовки боксерів жінок була сформульована **мета дослідження** - виявити особливості застосування тактичних дій боксерами жінками високої кваліфікації.

Для досягнення поставленої мети були вирішені наступні **завдання дослідження**:

1. Провести аналіз науково-методичної інформації з проблематики історії розвитку жіночого боксу в Світі.
2. Визначити значення і зміст тактичної підготовки у боксі.
3. Виявити особливості тактики ведення змагального бою жінками боксерами високої кваліфікації.

Для вирішення поставлених завдань було застосовано комплекс **методів дослідження**:

Теоретичний аналіз інформації з науково-методичної літератури та спілкування з провідними тренерами жінок у боксі дозволили проаналізувати історію розвитку жіночого боксу у Світі, визначити значення тактичної підготовки для боксерів та її зміст. Також під час даного дослідження було проведено перегляд відеоматеріалів змагальної діяльності боксерів жінок високої кваліфікації у вагових категоріях до 51 кг. та до 75 кг., це найлегша та найважча вагові категорії боксерів жінок, які змагаються на Олімпійських іграх. Використання методів педагогічне спостереження, хронометричне спостереження і математичної статистики дозволило виявити особливості тактики ведення змагального бою жінками боксерами високої кваліфікації. Було використано відеоматеріали поєдинків з чемпіонатів Світу (2012, 2016) і Олімпійських ігор (2012, 2016) двадцяти чотирьох боксерів жінок високої кваліфікації, по дванадцять спортсменок у кожній ваговій категорії, яка досліджується. Було проаналізовано по чотири поєдинки кожної зі спортсменок, загалом ми проаналізували дев'яносто шість двобоїв.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку жіночого боксу Світовим лідером є команда Росії, друга – Китай, третя – Індія. Україна не входить до десятки кращих команд Світу з жіночого боксу. Головний тренер Національної жіночої збірної України Сергій Гордієнко зазначив, що на тридцять других літніх Олімпійських іграх, які пройдуть у Токіо (Японія) жінки будуть боксувати у п'яти вагових категоріях - 51 кг, 57 кг, 60 кг, 69 кг і 75 кг. Всього на Ігри пойдуть 72 спортсменки.

На думку авторів такий стан речей в Українському жіночому боксі склався через те, що тренери, які готувлять жінок до змагань будуть плани спортивної підготовки на основі вже існуючих планів підготовки боксерів чоловіків. Але правила змагань боксерів чоловіків і боксерів жінок істотно відрізняються, що відбивається в першу чергу на тактиці [3, 14]. Тобто, тактична підготовка у жіночому боксі повинна значно відрізнятись від тактичної підготовки у боксерів чоловіків.

Існує трактування поняття тактики, як діяльності в спорті, спрямованої на раціональне використання спортсменом позитивних і негативних якостей своїх, супротивників, партнерів і середовища з урахуванням характеру змагань, турнірного положення для вирішення змагальних завдань і запланованого результату [3]. Вказане вище визначає склад тактичної діяльності спортсмена, яка полягає в сприйнятті середовища, поведінки супротивників і партнерів, в динаміці власного стану і дій; аналізі одержаної інформації в зіставленні з колишнім досвідом і метою змагань; виборі на цій підставі і ухваленні уявного рішення; його втіленні у відповідних діях. Процес ухвалення рішення на основі аналізу спортивного поєдинку є найважливішим компонентом тактичної діяльності. Рішення ухвалюється під постійною дією альтернативних мотивацій «починати або почекати», «так чи інакше» і такого іншого. Слід підкреслити, що саме ухвалення тактичного рішення є «регулятором» діяльності спортсмена в поєдинку. Склад тактичної діяльності спортсмена: сприйняття середовища, поведінки супротивника і партнерів, динаміки власного стану і дій; аналізу одержаної інформації в зіставленні з колишнім досвідом і метою змагань, виборі на цій підставі і ухваленні уявного рішення, його втілення у відповідних діях [8, 15].

Тактика - це розділ теорії боксу, в якому вивчаються форми, види, способи і засоби боротьби з різними за манерою ведення бою супротивниками. Тактична майстерність боксера визначається правильним плануванням бою і його управлінням. Тактична майстерність боксера проявляється у здатності нейтралізувати сильні сторони супротивника, використовувати його слабкі сторони і одночасно з цим в умінні застосовувати індивідуальну манеру бою. Управління боєм, мистецтво його ведення складається у втіленні в дію плану бою, уточненні його, а в разі потреби і в зміні його по ходу бою. Уміння керувати боєм залежить від швидкості і гнучкості бойового мислення боксера, його вольових якостей. Побудова плану бою залежить від глибини мислення боксера, його здатності до аналізу і синтезу дій противника, а також від ступеня оволодіння техніко-тактичними засобами. Чим вони різноманітніші, тим більше варіантів планування бою [3].

Планування поєдинку і управління ним нерозривно пов'язані з тим, наскільки досконало володіє боксер різними формами бою. Існують три форми бою: розвідувальна, наступальна і оборонна. Розвідувальна форма бою як засіб отримання даних про противника при складанні плану бою є самостійною. При підготовці наступальних або оборонних дій вона служить допоміжною формою. Наступальна форма бою - активна форма боротьби з противником, що припускає захоплення ініціативи. Вона здійснюється атакуючими, зустрічними і відповідними діями на дальній, середній і ближній дистанціях. Оборонна форма бою є формою захисту, щоб захопити ініціативу противника, при цьому вона може бути

самостійною і допоміжною ланкою, супроводжуючи розвиток наступу. Сучасний бій - складне поєднання пересувань, ударних і захисних дій, виконуючих на різних дистанціях. Дистанція - на якій противники ведуть бойові дії, в чому, визначає особливості техніки, прояв тих чи інших фізичних і вольових якостей боксерів в бою. Поєдинок на кожній дистанції проходить в найрізноманітніших умовах і має свої закономірності. Від відстані між партнерами залежить час нанесення ударів, і прийняття захистів. Чим коротший бойова дистанція, тим швидше і непомітніше удар доходить до мети і тим важче захищатися від нього. Чим довше дистанція, тим легше боксеру захищатися від ударів суперника [3].

Стиль і манера ведення бою в боксі - це сукупність ряду техніко-тактичних ознак, що склалися в результаті певного напрямку в методиці навчання і тренування боксерів. Планування бою головним завданням тактичної підготовки боксера є правильне планування бою і реалізація плану. Таким чином, слід створити планування бою проти кожного боксера окремо. Зустрічаються майбутні конкуренти, які рідко змінюють звичайну тактику. У такому випадку можна відразу ж діяти ініціативно і рішуче. У бою ж з противником, який тактично більш сильніший і різнобічний, обдуманно змінює тактику під час двобою, слід діяти дуже обережно, винахідливо і вибірково, не втрачаючи ініціативи, здійснюючи намічені плани. При побудові плану бою слід розраховувати на перемогу за очками, якщо не вдається нанести удари, які приведуть противника в небоєздатний стан. Готуватися тактично до бою слід під час тренувань, головним чином в передзмагальному періоді, напередодні турніру, коли можуть бути відомі майбутні конкуренти. В основі тактичної підготовки повинна бути активно-наступальна і активно-оборонна тактика [3].

Результати спостережень за змагальною діяльністю жінок боксерів високої кваліфікації представлені у вигляді таблиць. У таблиці 1 наведені результати спостережень за змагальною діяльністю жінок боксерів високої кваліфікації легкої вагової категорії (до 51 кг).

З представлених даних видно, що більшість змагальних двобоїв боксери жінки високої кваліфікації легкої вагової категорії проводять за тактикою «Темповик». З 48 проаналізованих змагальних двобоїв за тактикою «Темповик» було проведено 32 поєдинки. За тактикою «Силовик» не було проведено жодного двобою. За тактиками «Ігровик» і «Універсал» по 8 змагальних двобоїв.

Таблиця 1

Результати аналізу поєдинків жінок боксерів високої кваліфікації вагової категорії до 51 кг

№	Види індивідуальної манери ведення бою (title)	Кількість поєдинків (n=48)
1	Ігровик	8
2	Темповик	32
3	Силовик	0
4	Універсал	8

У таблиці 2 наведено результати спостережень за змагальною діяльністю жінок боксерів високої кваліфікації важкої вагової категорії (до 75 кг).

З представлених даних видно, що більшість змагальних двобоїв боксери жінки високої кваліфікації важкої вагової категорії проводять за тактикою «Ігровик». З 48 проаналізованих змагальних двобоїв за тактикою «Ігровик» було проведено 28 поєдинків. За тактикою «Універсал» було проведено 16 змагальних двобоїв, за тактикою «Темповик» - 4 двобої, а за тактикою «Силовик» не відбулося жодного змагального двобою.

Таблиця 2

Результати аналізу поєдинків жінок боксерів високої кваліфікації вагової категорії до 75 кг

№	Види індивідуальної манери ведення бою (title)	Кількість поєдинків (n=48)
1	Ігровик	28
2	Темповик	4
3	Силовик	0
4	Універсал	16

У таблиці 3 наведено результати порівняльного аналізу отриманих під час дослідження даних. Аналіз змагальної діяльності жінок боксерів високої кваліфікації, дозволив встановити різницю у використанні видів індивідуальної манери ведення бою в залежності від вагових категорій. Наведені дані свідчать про широке застосування жінками боксерами високої кваліфікації вагової категорії до 51 кг активно-наступальної форми ведення бою з переважним використанням атакуючих ударів, а жінками боксерами високої кваліфікації вагової категорії до 75 кг - контратакуючої ігрової форми. Більшу частину часу бою жінки боксери високої кваліфікації вагової категорії до 75 кг. воліють перебувати на дальній дистанції бою, а ось перебування на середній і ближній дистанціях більш притаманне жінкам боксерам високої кваліфікації вагової категорії до 51 кг. За результатами аналізу отриманих під час дослідження даних, можна стверджувати, що жінок боксерів високої кваліфікації легковаговиків можна віднести до «Темповиків», а жінок боксерів високої кваліфікації важковаговиків до «Ігровиків». Однак деяких жінок боксерів високої кваліфікації важко зарахувати до якогось одного з перерахованих типів, бо вони здатні перебудовувати тактику під час самого двобою в разі потреби. Наприклад, тактику високого темпу вони міняють на тактику вправного обіграння або нокауту, атакуючу форму бою - на форму бою на контратаках і тому подібне. Особливо це властиво для «Універсалів» та «Ігровиків». «Нокаутери» і «Темповики» перебудовуються набагато рідше.

Таблиця 3

Результати порівняльного аналізу поєдинків жінок боксерів високої кваліфікації вагових категорій до 51 кг та до 75кг

№	Види індивідуальної манери ведення бою (title)	Результати аналізу поєдинків ваг. кат. До 51 кг. (%)	Результати аналізу поєдинків ваг. кат. До 75 кг. (%)
---	--	--	--

1	Ігровик	17	58
2	Темповик	66	9
3	Силовик	0	0
4	Універсал	17	33

Враховуючи особливості й тенденції в розвитку сучасного жіночого боксу, робота з удосконалення процесу тактичної підготовки жінок боксерів повинна йти у двох напрямках. Перший з них пов'язано з вдосконаленням тактики протидії агресивній і жорсткій манері ведення бою, а також універсальної тактиці, яка характеризується різноманітністю застосовуваних технічних прийомів і частою їх зміною. Другий напрямок полягає у вдосконаленні самих перерахованих способів ведення змагального двобою з урахуванням індивідуальних особливостей жінок боксерів.

Залежно від дистанції, на якій ведеться поєдинок, можна виділити три основні тактичні види бою: бій на дальній, середній і ближній дистанціях. Залежно від застосовуваних засобів ведення бою і характеру поєдинку прийнято розрізняти дві основні форми ведення двобою: атакуючу та контратакуючу. Жінки боксери високої кваліфікації вагової категорії до 75 кг більше відносяться до контратакуючих, а до 51 кг – до атакуючих. Сучасний змагальний поєдинок у жіночому боксі вимагає від спортсменів уміння вести поєдинок різноманітно, часом протягом раунду змінюючи свою манеру на більш доцільну в ситуації, що склалася. Тому, поділ жінок боксерів на різні групи, виходячи з манери ведення ними бою, носить умовний характер і не завжди відповідає дійсності. Це, у свою чергу, змушує переглянути уявлення про те, як необхідно будувати поєдинок з жінками боксерами різних манер ведення змагального двобою.

Висновки:

1. Під час зародження і розвитку професійного боксу серед жінок стояли англійці та американці. Аматорський бокс серед жінок зародився у Швеції. Україна стояла осторонь від зародження та розвитку жіночого боксу, тому не має багатих традицій у тренерській роботі з боксерами жінками.

2. Тактична підготовка у жіночому боксі повинна значно відрізнятися від тактичної підготовки у боксерів чоловіків через істотні відмінності у правилах змагань боксерів чоловіків і боксерів жінок.

3. Тактична підготовка має провідне значення у структурі спортивної підготовки боксерів оскільки її змістом є здатність нейтралізувати сильні сторони супротивника, використовувати його слабкі сторони і одночасно з цим в умінні застосовувати індивідуальну манеру ведення двобою.

4. Жінки боксери високої кваліфікації воліють вести змагальні двобої у індивідуальних манерах «Ігровик», «Темповик».

5. Сучасна тактична підготовка у жіночому боксі спрямована на універсалізацію, яка характеризується різноманітністю застосовуваних технічних прийомів і частою їх зміною. Цей факт висуває підвищені вимоги до якості процесу технічної підготовки у жіночому боксі.

Перспективи подальших досліджень. Подальше дослідження буде спрямовано на створення методики розробки індивідуальних програм тактичної підготовки для жінок боксерів та формування на підставі цього методичних вказівок з організації та проведення тренувального процесу.

Конфлікт інтересів.

Автори наголошують на відсутності конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Це дослідження не отримало фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

Література

1. Алексеев, А. Ф., & Алексеева, И. А. (2012). Анализ спортивной деятельности единоборцев в экстремальных ситуациях. *Слобожанський науково-спортивний вісник: збірник наукових праць*, (1), 173.
2. Ашанин, В. С., & Романенко, В. В. (2015). «Использование компьютерных технологий для оценки сенсомоторных реакций в единоборствах». *Слобожанський науково-спортивний вісник*, 15-18.
3. Белих, С. І. (2004). Дівочий бокс. Донецьк: ДонНУ, 624 с.
4. Бойченко, Н. В., Алексєнко, Я. В., & Алексєєва, І. А. (2015). Інноваційні технології в системі підготовки спортсменів-єдиноборців. *Єдиноборства*, (11).
5. Гасанова, С. Ф. (2015). Особенности атакующих действий высококвалифицированных женщин-боксеров. *Physical education, sports and health culture in modern society*, (3 (31)), 232-235.
6. Гасанова, С. (2015). Особенности соревновательной деятельности высококвалифицированных женщин-боксеров. *Спортивний вісник Придніпров'я*, (3), 25-28.
7. Жадан, А. Б. (2004). Социологические аспекты подготовки боксеров. Физическое воспитание студентов творческих специальностей: сб. науч. тр., (1), 3.
8. Михайлюк, В. В., Жадан, А. Б., & Бондар, Т. С. (2011). Деякі психологічні особливості дівчат-боксерів різної кваліфікації. *Слобожанський науково-спортивний вісник*, (1), 152-155.
9. Молочко, А. С. (2019). Развитие жіночого боксу: сучасний стан та проблеми. *Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XII Міжнародної конференції молодих вчених*, 147.
10. Нікітенко, С. А., & Никитенко, А. О. (2006). Характеристика підготовки і змагальної діяльності у сучасному аматорському боксі. *Педагогіка психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, (1), 66-68.
11. Палатний, А. (2018). Результати кваліфікованих спортсменок України на провідних міжнародних змаганнях із боксу. *Physical education, sports and health culture in modern society*, (1 (41)), 89-94.

12. Романенко, В. В., & Веретельникова, Н. А. (2019). «Оценка биомеханических характеристик в ударных видах единоборств с помощью мобильного компьютерного приложения». *Единоборства № 2(12)*, 48-57.
13. Сутула, В., Луценко, Л., Жадан, А., & Сутула, А. (2018). Фізичний фітнес як один із напрямів історичного розвитку фізичної культури. *Слобожанський науково-спортивний вісник*, (4 (66)), 63-66.
14. Тихорский, А. А., Худякова, В. Б., & Фираз, З. (2018). Исследование программы общей физической подготовки квалифицированных боксеров в подготовительном и соревновательных периодах подготовки. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua; www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15>, 156.
15. Iermakov, S., Podrigalo, L., Romanenko, V., Tropin, Y., Boychenko, N. & Rovnaya, O. (2016). «Psycho-physiological features of sportsmen in impact and throwing martial arts». *Journal of Physical Education and Sport*, Vol. 16(2), 433-441.

References

1. Alekseev, A. F., & Alekseeva, I. A. (2012). Analiz sportivnoy deyatel'nosti edinobortsev v ekstremal'nykh situatsiyah. *Slobozhanskiy naukoivo-sportivnyy visnik: zbirnik naukovih prats*, (1), 173.
2. Ashanin, V. S., & Romanenko, V. V. (2015). "Ispol'zovanie komp'yuternykh tekhnologiy dlya ocenki sensomotornykh reaktsiy v edinoborstvah". *Slobozhanskiy naukoivo-sportivnyy visnik*, 15-18.
3. Belih, S. I. (2004). *Divochiy boks*. Donetsk: DonNU, 624 p.
4. Boichenko, N. V., Aleksienko, Ya. V., & Alekseeva, I. A. (2015). Innovatsiini tekhnologii v systemi pidhotovky sportsmeniv-yedynoborstva. *Yedynoborstva*, (11).
5. Hasanova, S. F. (2015). Osobennosti atakuishchikh deistviy vysokokvalyfytsirovannykh zhenshchyn-bokserov. *Physical education, sports and health culture in modern society*, (3 (31)), 232-235.
6. Hasanova, S. (2015). Osobennosti sorevnovatel'noy deiatelnosti vysokokvalyfytsirovannykh zhenshchyn-bokserov. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia*, (3), 25-28.
7. Zhadan, A. B. (2004). Sotsyolohicheskiye aspekty podhotovky bokserov. *Fyzicheskoe vospytanye studentov tvorcheskikh spetsyal'nostei: sb. nauch. tr.*, (1), 3.
8. Mykhailiuk, V. V., Zhadan, A. B., & Bondar, T. S. (2011). Deiaki psykholohichni osoblyvosti divchat-bokseriv riznoi kvalifikatsii. *Slobozhanskiy naukoivo-sportyvnyi visnyk*, (1), 152-155.
9. Molochko, A. S. (2019). Rozvytok zhinochoho boksu: suchasnyi stan ta problemy. *Molod ta olimpiyskiy rukh: Zbirnyk tez dopovidei XII Mizhnarodnoi konferentsii molodykh vchenykh*, 147.
10. Nikitenko, S. A., & Nykytenko, A. O. (2006). Kharakterystyka pidhotovky i zmahalnoi diialnosti u suchasnomu amatorskomu boksi. *Pedahohika psykholohiia ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, (1), 66-68.
11. Palatnyi, A. (2018). Rezultaty kvalifikovanykh sportsmenok Ukrainy na providnykh mizhnarodnykh zmahanniakh iz boksu. *Physical education, sports and health culture in modern society*, (1 (41)), 89-94.
12. Romanenko, V. V., & Veretel'nikova, N. A. (2019). "Ocenka biomehanicheskikh harakteristik v udarnykh vidah edinoborstv s pomoshh'ju mobil'nogo komp'yuternogo prilozheniya". *Edinoborstva № 2(12)*, 48-57.
13. Sutula, V., Lutsenko, L., Zhadan, A., & Sutula, A. (2018). Fyzichniy fitnes yak odyin iz napriamiv istorychnoho rozvytku fizychnoi kultury. *Slobozhanskiy naukoivo-sportyvnyi visnyk*, (4 (66)), 63-66.
14. Tihorskiy, A. A., Hudyakova, V. B., & Firaz, Z. (2018). Issledovanie programmy obschey fizicheskoy podgotovki kvalifitsirovanykh bokserov v podgotovitel'nom i sorevnovatel'nykh periodakh podgotovki. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua; www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15>, 156.
15. Iermakov, S., Podrigalo, L., Romanenko, V., Tropin, Y., Boychenko, N. & Rovnaya, O. (2016). "Psycho-physiological features of sportsmen in impact and throwing martial arts". *Journal of Physical Education and Sport*, Vol. 16(2), 433-441.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.3(123).08

УДК: 613:796/799

Дзензелюк Д.О.

*к.п.н., доцент кафедри соціально-реабілітаційних технологій
Житомирський економіко-гуманітарний інститут ВНЗ «Університет Україна»*

Пантус О.О.

*старший викладач кафедри фізичного виховання
Житомирський національний агроєкологічний університет*

Плотіцин К.В.

*старший викладач кафедри фізичного виховання
Житомирський національний агроєкологічний університет*

СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЗДОРОВ'ЯФОРМУЮЧИХ СКЛАДОВИХ

Стаття розкриває ставлення студентів до здоров'яформуючих складових під час навчання у закладах вищої освіти та їх наслідки. Наведено аналіз науково-методичної літератури та нормативно-правових актів щодо роботи системи фізичного виховання з часів незалежності України.

Завдяки теоретичному аналізу та узагальненню літературних джерел, педагогічному спостереженню, педагогічному тестуванню, методу математичної статистики, досліджено і оцінено рівень відвідуваності та причини низького мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять фізичними вправами. Вплив незадовільного ставлення